शेषमितरे यथाख्यम् (१. ७. २३.) उन्नेतोन्नयति समाख्यानादिति (१. ५. ३१.) समाख्या ॥ एतेषां श्रुत्यादीनां परस्परविरोधऽउत्तरोत्तरस्य दुर्बलत्वम् · तदुक्तं जैमिनिना (३. ३. १३.) श्रुतिलिङ्गवाक्यप्रकरणस्थानसमाख्यानां समवाये परदौर्बल्यमर्थविप्रकर्षादिति । तत्र श्रुतिलिङ्गयोर्विरोधे अनपेक्षमेत्य शालाद्वार्यापस्थानं निवेशन इति (१७. २. ६.) अत्र श्रुतिः प्रत्येत्याग्निमुपतिष्ठते (७. २. १. १८.) यदेवोपतिष्ठतेऽयं वै लोको गार्हपत्य इति (१९.) निवेशन इति (२०.) · शाखान्तरे च ऐन्द्र्या गार्हपत्यमुपतिष्ठतऽइति अत्रेन्द्रो न तस्याविति मन्त्रगतेन लिङ्गेनेन्द्रस्योपस्थानं प्राप्नोति अग्निमिति द्वितीयाविभक्तिश्रुत्या तु गार्हपत्यस्य · तत्र श्रुतिः साक्षाद्विनियोक्त्री लिङ्गं तु श्रुतिमनुमाय तद्द्वारा विनियोजकमिति विप्रकर्षाद्दुर्बलम् · तेन श्रुत्यैव गार्हपत्यस्योपस्थाने विनियोगः · गार्हपत्य इति गार्हपत्यचितिरूपोऽग्निः कुतः प्रत्येत्याग्निमुपतिष्ठतऽइति प्रकृत्य (७. २. १. १८.) एतद्वाऽएतद्यथायथं करोति यदग्नौ सामिचितऽएतां दिशमेति तस्माऽएवैतन्निष्कृतेऽहिंसायै (१८.) अयं वै लोको गार्हपत्य इति (१९.) च वाक्यशेषात् । एवं लिङ्गवाक्ययोर्विरोधे लिङ्गं बलवत् वाक्यप्रकरणविरोधे वाक्यम् प्रकरणस्थानयोर्विरोधे च प्रकरणम् स्थानसमाख्ययोर्विरोधे च स्थानमिति ॥ ॥ तदङ्गमितरदित्यत्रेतरदित्यनेन पूर्वसूत्रप्रतिपादितदेवतोद्देशपूर्वकद्रव्यत्यागात्मकयज्ञादन्यल्लभ्यते · तेन देवतोद्देशपूर्वकद्रव्यत्यागात्मकानां प्रयाजादियागानां पूर्वाघारादिहोमानां चानेनाङ्गत्वं न सिध्यतीत्यत आह ·

यज्ञतयश्चाफलयुक्तास्तदङ्गम् ॥ ४ ॥ फलेन युक्ताः फलयुक्ताः फलवन्तः न फलयुक्ता अफलयुक्ताः अफलयुक्ता यज्ञतयः प्रयाजादियागाः चकारात्पूर्वाघारादिजुहोतयश्च तदङ्गम् तस्य फलवतो यागस्य प्रधानस्याङ्गमुपकारका भवन्ति । कुतः पूर्वसूत्रोक्तात्प्रकरणादेव । ननु दर्शपूर्णमासाभ्यां स्वर्गकामो यजेतेत्यनेन यागमात्रस्य फलसम्बन्ध उक्तः कुतोऽफलयुक्ता यज्ञतय इति · अत्रोच्यते · नात्र यागमात्रस्य फलसम्बन्ध उच्यते किं तर्हि ये यागा दर्शपूर्णमाससंज्ञास्तेषामेव । के च दर्शपूर्णमाससंज्ञाः ये दर्शपूर्णमाससंयोगेनोत्पन्नाः · तद्यथा आग्नेयोऽष्टाकपालः पौर्णमास्याममावास्यायां वाच्युतो भवतीत्याग्नेयस्य दर्शपूर्णमा-